UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Ioannis Cochlæi De Actis Et Scriptis Martini Lvtheri Saxonis

Cochlaeus, Johannes

Parisiis, 1565

Epistola Germanica Cvivsdam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29789

Visual Library

EPISTOLA
GERMANICA CVIVSDAM. N. TRANSLATA IN LATInum per Ioan. Guitherum. Cum Annotationibus Ioan. Cœlaei.

DE DOCTORIS MARTINI Lutheri ex hac vita deceſſu. M. D. XLVI.

POſteaquam Reuerendus in Chriſto, no
ſtrum omnium 1. Pater dilectiſſimus,
doctor Martinus Lutherus, antea Vuittẽ
bergæ, & itinere Islebium verſus atque etiam in
curru, quo vectus magna cum difficultate eo
peruenit de ſua conquereretur ęgritudine, tamen
quam diu negocii Comium ac dominorum
tractatus durauit ſingulis diebus. 2. prandium
& cœnam ſumpſit, idque fecit largiter, cibum
quoque et potum maxime commendans, quod
omnia ſuo Palato in patria bene conueniant. 3.
Nec admodum quietis ac ſomni fuit parcus.

Tum famulus ipſius Ambroſius, Doctor Io-
nas, duo parui filii eius Martinus & Paulus, vna
cum aliis duobus miniſtris, in conclaui cum eo
permanſere, atque eum, vt de more eius fuit ca-
lefactis cerui calibus ſeu puluinaribus ad lectũ
deduxerunt. Sæpe ambos M. Michaelem Cæli-
um Prædicatorem in Mans feld, & D. Ionam,
poſt quam fauſtam precatus fuiſſet noctem, his

4 Doctor Ionas in ſua ad Electorẽ Saxoniæ epiſtola ſic habet. Orate pro deo noſtro vt ei cũ Eccleſie ſua cauſa bene ſuccedat &c.

fere verbis cohortatus eſt. 4 D. Iona & tu Mic-
hael, Rogate Deum, vt in ſuæ Eccleſię negociis
bene agatur. Concilium Tridenti miris modis.
4. indignatur. Præterea dictus D. Mattinus. 5.
liba ſeu placentulas confortatorias, aquas diſtil
latas & aquam vitæ, quibus vti conſueuit, ex
Vuittenberga ſibi afferri curauit. Vxor etiam e-
ius partem earum rerum non iuſſa præmiſerat.
6 Atque 6. ita totis his tribus ſeptimanis (nam mo
do poſt biduum, modo poſt triduum, ſemel ha-
bitus fuit tractatus apud Illuſtriſſ. Dominum
Principem Vuolfgangum ab Anhalt & Comi
tem Iohannem Henricũ a Schuuartzẽmburg)
interim nunc vnam horem nunc ſesquihoram
tractatibus eiuſmodi interfuit. Heri vero die
7 Mercurii poſt. Valentini. 17. Februarii. 7. conſi-
lio Principis ab Anhalt, & Comitis Alberti à
Mansfeld, aliorumque precibus ac monitioni-
bus auſcultans à publicis conſultationibus ante
meridiem domi ſeſe continens, abſtinuit: in Hy
pocauſto autem ſuo exutis caligis nonnũquam
8 de feneſtra proſpexit, atque tam ſedulo 8. oratio
nibus intẽtus fuit, vt ii etiam, qui ſimul cum eo
fuerunt, audierint, ita tamen vt ſemper læto fue
rit animo Aliquando tamen ſic dixit. Doctor
Iona & Domine Michael, Natus hic ſum & ba-
ptizatus. Quid ſi manendum hic mihi fuerit?
Eodem autem iam dicto die Mercurii non i ſuo
hypocauſto, ſed inferne in amplo Tricliniopráſ
dium fecit, in menſa de multis & elegantibus
Scripturæ ſententiis ſermonem interſerens
dixerat

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Dixerat quoque familiari collocutione ſemel aut
is, Si. 9. Dominorum meorum Comitum, ſub 9
quibus natus ſum cauſam compoſuero, ac Deo
volente in concordiam redegero, domum me
recipiam, meque ſarcophago ad dormiendum
imponens, corpus vermibus abſumendum da-
bo. Eodem item Mercurii die, ante cœnam
conqueri cœpit, pectus ſuum ingentibus premi
doloribus, eos tamen ad cor nō penetrare mox
petiit calidis confricari linteolis. Poſt dixit dolo
res paululum mitigatos eſſe. Cœnam in maiori
inferius hypocauſto ſimul cum aliis habuit di-
citque. 10. Solitarium eſſe, non adfert gaudium,
interim mediocriter edens, omnemque excu-
tiens triſtitiam iocis ac facetiis. Transacta iã
Cœna, rurſus nonnihil conqueſtus fuit de pe-
ctoris grauedine, calida poſtulans linteola. Qu-
am primum igitur Domini, cæterique qui ade
rant, medicum accerſiri voluerunt. Ipſe vero ne
fieret, prohibuit, & forte duas aut ſemitres ho-
ras in grabatulo acquieuit. Dominus Michael
Cęlius et Doctor Ionas, hoſpes Archigramma
teus islebienſis, & hoſpita. 11. duo eius filii parui
noctem, apud eum fere ad vndecimam vſque
horã inſomnẽ duxerunt. Exinde vt ſibi lectus in
cubiculo ſterneretur, petiit, & calid⁹ red deretur.
Quod vbi ſũma cũ diligentia eſſet effectum, ad
lectum deductus eſt. Magiſter Cælius in concla
ui proximo cubuit. Sed Ambroſi⁹ famulus, qui
cum eo venerat è Vuittenberga et Doctor Io-
nas, itẽ filii duo Iuniores, reliquiq; famuli cum

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ipſo in cubiculo dormitarunt, & forte circa Vndecimã ſomnus illi obrepſit, ac naturali obdormiuit ſopore. Poſtea circa primam in nocte, famulum Ambroſium et Doctorem Ionam excitauit, mandãs in primis famulo, vt hypocauſtum calefaceret, Hic cum feſtinaſſet opuſque
12 perfeciſſet, dixit ipſe ad Ionam. 12. O bone Deus Doctor Iona, quam male me habeo, quam grauiter circa pectus premit me dolor. O actum erit hic de vita mea. Interea Ambroſius ac reliqui occurerunt, eumque è lecto ſuſtulerũt. Poſtquam in hypocauſtum peruenit, rurſus ibidem obambulans paululum, mox calida exegit lotiola. Ilico itaque ambo accerſiti è ſomno medici, abſque mora adfuerunt. Similiter quoque Comes ſomno excitatus, è veſtigio cum cõiuge approperabat. At vbi aquam vitę, & Doctoris medicamentum accepiſſet, ſic exorſus eſt orare.

13. Mi pater cæleſtis, æterne & miſericors Deus, tu mihi filium tuum dilectum, Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum reuelaſti, hunc docui, hunc profeſſus ſum, hunc amo, hunc coloq́ quam ſaluatorem meum & redemptorem: Quem impii perſequntur, calumniantur criminanturque. Suſcipe iam ad te animam meam.

14 Poſt hæc ter dixit. In manus tuas commendo ſpiritum meum, Redemiſti me Deus veritatis. Sic Deus dilexit mundum. Et cum medici reliquique optima & validiſsima adhiberẽt medicamenta, tacere cœpit, quaſi iã deficeret, nec

quicquam

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

nicquam ad adſtantium vocationes motiones
e, reſpondit. Cum vero Comitiſſa aqua vitę li
tet & medici, incepit rurſus (ægre tamen) Do
nino Michaeli Cœlio & Doctori Ionæ, Eſt &
Non, reſpondere, Et cum acclamaretur illi, in-
terrogareturque. Dilectiſsime pater, Fateris. 15. 15
Chriſtum dei filium, noſtrum Saluatorem & re
demptorem? Reſpondit adhuc ſemel vt audire
tur ſatis alta voce. Itaque hoc facto, frons & to
ta facies frigere cœpit, ac tametſi magno clamo
revocaretur proprioque nomine appellaretur,
Doctor Martine, nihil prorſus reſpondebat,
placidumque anhelitum & ſuſpirium ducebat
complicatis manibus. Et (quod omnes triſti con
queruntur ac dolent animo) ſic in Chriſto ob-
dormiuit intra ſecundam fere & tertiam horam
in nocte. Comes Albertus cum coniuge ſua, at
que Generoſus Dominus à Schuarzenburg, ſa-
tis oportuno adfuerunt tempore, quidam ſerius
ad finem aduenere. Singulis quoque diebus
Dominicis dictus Doctor Martinus perbreues
fecit. 16. Conciones, quarum adhuc 16
præſto eſt deſcriptum exemplar,
& his tribus hebdomandibus
bis abſolutionem & vene-
rabile ſacramentum
ſuſcepit.